

Nagy László és Szabó Ilona (2013): A magas kőris hajtáspusztulását okozó gomba (*Chalara fraxinea*) járványdinamikai és patogenitási vizsgálata. *Növényvédelem* 49(9): 389-396.

Teljes hivatkozás: Nagy László és Szabó Ilona (2013): A magas kőris hajtáspusztulását okozó gomba (*Chalara fraxinea*) járványdinamikai és patogenitási vizsgálata. *Növényvédelem* 49(9): 389-396.

Rövid hivatkozás: Nagy és Szabó (2013)

Első szerző: Nagy László

Év: 2013

Összefoglalás

A járványdinamikai vizsgálatok eredményeiből következik, hogy a fertőzés üteme, dinamikája nagymértékben függ a kórokozó ivaros szaporodását kedvezően befolyásoló időjárási tényezők alakulásától. A kórokozó szaporodására kedvező időjárási tényezők, valamint a fertőzés dinamikája ismeretében megállapítható, hogy a magas kőris hajtáspusztulásáért felelős, Észak-Európából kiinduló, és terjedő *Chalara fraxinea* kórokozó szaporodását az aszkospóra szórás időszakában lehullott jelentős - 250-300 mm - csapadék- mennyiség, és az alacsonyabb - 16 °C - szeptember havi átlaghőmérséklet kedvezően befolyásolja. A 18 °C-nál magasabb szeptember havi átlaghőmérséklet, és a 200 mm alatti csapadék nem kedvez a szaporodásának.

A patogenitási vizsgálatok során igazoltuk, hogy a magas kőris (*Fraxinus excelsior*) mellett a magyar kőris is fogékornak bizonyul a *Chalara fraxinea* kórokozóval szemben, valamint a virágos kőris néhány egyede is a fertőzés tüneteit mutatta. Megjegyezzük, hogy virágos kőrisen csak a mesterségesen megfertőzött csemeték néhány példányán tapasztaltuk a tünetek megjelenését, természetes körülmények közötti kísérletben (patogenitási vizsgálat) a megfertőzött magas kőris egyedek 25%-a tünetmentes maradt, ezek laboratóriumban végzendő szövettani vizsgálatát 2013-ban tervezzük.

A magas kőris hajtáspusztulása Európa-szerte gyorsan terjedő betegség, jelenleg a magas kőris állományok a *Chalara fraxinea* kórokozóval szemben védtelenek. Ahogy a mesterséges fertőzési kísérletben, úgy az erősen fertőzött magas kőris állományokban is találhatóak olyan egyedek, amelyek a kőriselhalásnak ellenállnak, a kórokozóval szemben nem fogékonyak. A fertőzött növények szaporítása, ültetése felgyorsítja a betegség terjedését, ezért a tünetmentes

egyedek genetikai vizsgálatára van szükség a betegségre nem fogékony tünet- és fertőzésmentes szaporítóanyag felhasználása érdekében.

élőhely: láp- és ligeterdők
erdőkár, kártevők, betegségek

Folyóirat: Növényvédelem

Lelőhely: ER Archívum - digitális

Típus: tudományos folyóiratcikk

Erdőrezervátumok: [Csörnyeberek Erdőrezervátum - MÉG NINCS KIHIRDETVE](#) Katalógus
[Ócsai turjános Erdőrezervátum](#)

Horváth Ferenc

Katalógusbavétel időpontja: h, 02/12/2024 - 12:00